

Kaikista meistä tulee vanhoja, halusimme tai emme
– mitä turvaa työeläke antaa yrittäjälle nyt ja vanhana?

Tehyn yrittäjäjaoston opintopäivä 19.11.2016

Lakisääteinen sosiaalivakuutus

**Eläke-
vakuutus**

**Tapaturma-
vakuutus**

**Sairaus-
vakuutus**

**Työttömyys-
vakuutus**

Yrittäjän eläkevakuuttaminen

YEL-TYÖTULO KAIKEN TAKANA

- Yrittäjä määrittelee itse oman työnsä arvon joka on yhtä kuin YEL-työtulo.

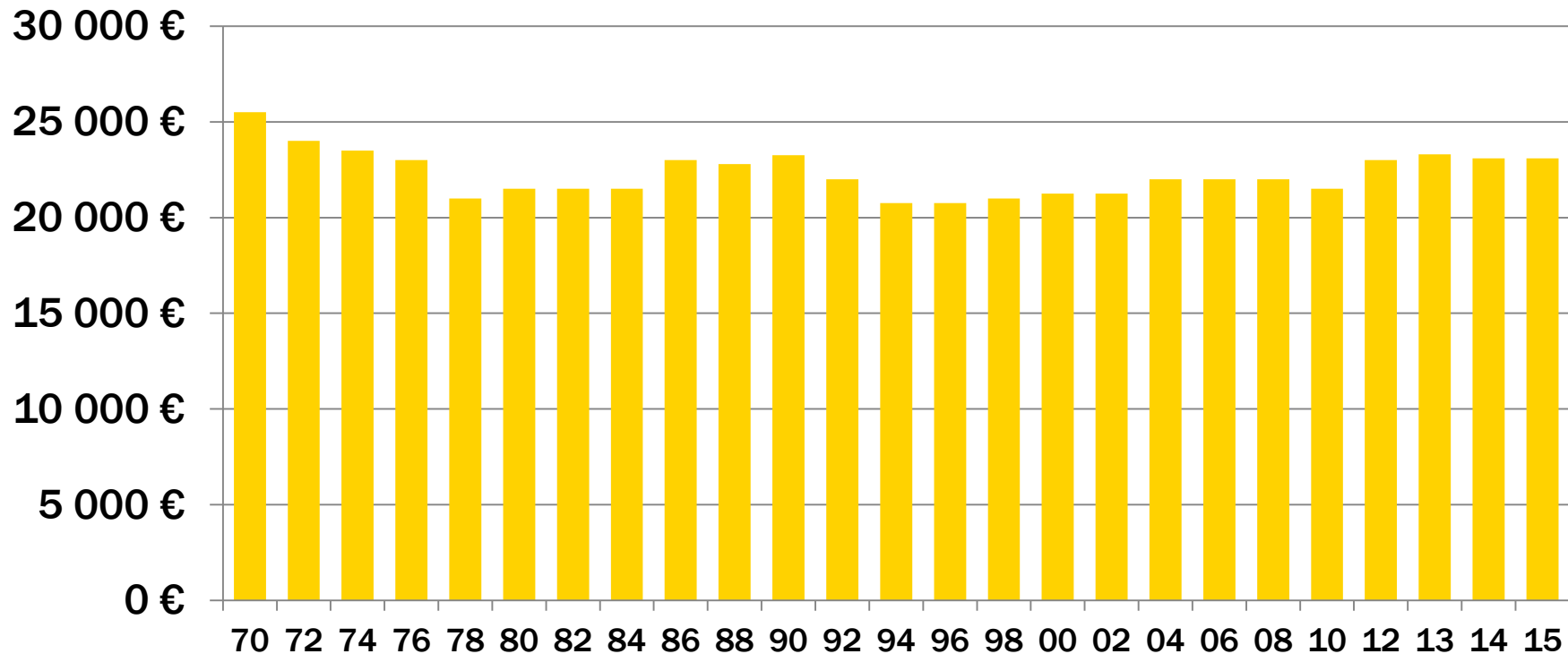
"Työtulo on se palkka, joka kohtuudella olisi maksettava, jos hänen (yrittäjän) tässä laissa tarkoitettua yrittäjätoimintaansa suorittamaan olisi palkattava vastaavan ammattitaidon omaava henkilö, tai se korvaus, jonka muutoin voidaan katsoa keskimäärin vastaavan sanottua työtä."
YEL 12 § Mom. 1.

- Yrittäjien YEL-työtulot ovat jääneet huomattavan matalalle tasolle joka vaikuttaa yrittäjien sosiaaliturvan tasoon!

YEL-TYÖTULOT 1970–2015

Oikein mitoitettu YEL-työtulo turvaa toimeentulosi

Työttömäksi jääminen

- Ansiosidonnainen työttömyyspäiväraha ja peruspäiväraha:
 - Työssäoloehdon mukaista yrittäjätoimintaa pitää olla 15 kk edellisten 4 vuoden aikana.
 - YEL-vakuutuksen työtulon tulee olla vähintään 12 420 € (2016).
 - Ansiosidonnaista päivärahaa on mahdollista saada liittymällä työttömyyskassaan.
- Työmarkkinatuki on tarveharkintainen etuus.

Yrittäjän työttömyysturva

- Työttömyyskassan ansiosidonnainen työttömyyspäiväraha
- Kelan peruspäiväraha ja työmarkkinatuki

A large, solid yellow circle is positioned on the left side of the slide. Inside the circle, the text 'SAIRAUS-VAKUUTUS' is written in a bold, black, sans-serif font, centered both horizontally and vertically.

**SAIRAUS-
VAKUUTUS**

Yrittäjän sairastuminen ja vanhempainetuudet

- **Sairauspäiväraha**
- **Äitiyspäiväraha**
- **Isyyspäiväraha**
- **Vanhempain päiväraha**
- **Eriyisäitiysraha**

Vuonna 2016 alkavissa päivärahoissa perusteena on vuoden 2014 YEL-työtulo, jota on tarkistettu palkkakertoimella.

A large, solid yellow circle is positioned on the left side of the slide. Inside the circle, the text 'TAPATURMA-VAKUUTUS' is written in a bold, black, sans-serif font, centered vertically and horizontally.

**TAPATURMA-
VAKUUTUS**

Yrittäjälle sattuu tapaturma

- ▶ Tapaturmapäiväraha**
- ▶ Tapaturmaeläke**
- ▶ Kuntoutusraha**

**1.1.2016 alkaen korvaukset
riippuvat YEL-työtulosta!**

A large, stylized sun icon with a white center and yellow rays. Inside the white center, the text 'ELÄKE-VAKUUTUS' is written in a bold, black, sans-serif font.

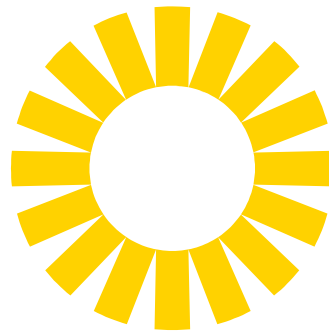
**ELÄKE-
VAKUUTUS**

Työeläketurva

- **Vanhuuseläke**
- **Osittainen vanhuuseläke** (1.2.2017 alk.)
- **Osa-aikaeläke** (viimeiset 1.1.2017 alk.)
- **Kuntoutusraha**
- **Työkyvyttömyyseläke**
- **Työuraeläke** (1.2.2018 alk.)
- **Perhe-eläke**

e

l

Eläkeuudistus 2017

Mikä muuttuu 1.1.2017 alkaen?

1. Vakuuttamisen ikäraajat
2. Eläkkeen karttuminen
3. Vanhuuseläkeikä nousee asteittain
4. Kaksi uutta eläkettä yhden poistuvan tilalle

ELÄKKEEN KARTTUMINEN JA MÄÄRÄ

Eläkettä YEL-työtulosta ja vuosiansioista

31.12.2016 saakka

18–52-vuotiailla	→	1,5 %
53–62-vuotiailla	→	1,9 %
63–67-vuotiailla	→	4,5 %

1.1.2017 alkaen

Eläkettä karttuu **työntekijöille** 17-vuotiaasta ja **yrittäjille** 18-vuotiaasta ylimpään eläkeikään.

Eläkettä karttuu kaikille
1,5%
tuloista vuodessa.

Poikkeuksena 53–62-vuotiaat,
joille sitä karttuu
1,7%
vuosina 2017–2025.

Eläkeuudistus 2017

2017

Lykkäyskorotus **alimman vanhuuseläkeiän jälkeen** 0,4 %/kk.

Vuoden lykkäys +4,8 %.

- ▶ YEL-työtulon nostamisella viimeisinä yrittäjävuosina ei enää ehdi paikata pieneksi jäänyttä eläkettä.
- ▶ Monet yrittäjän sosiaalietuudet, kuten työttömyysturva tai sairaus- ja vanhempainpäiväraha, määräytyvät YEL-työtulon mukaan.

**YEL-työtulon pitäminen oikealla tasolla
koko työuran ajan on jatkossa
entistäkin tärkeämpää!**

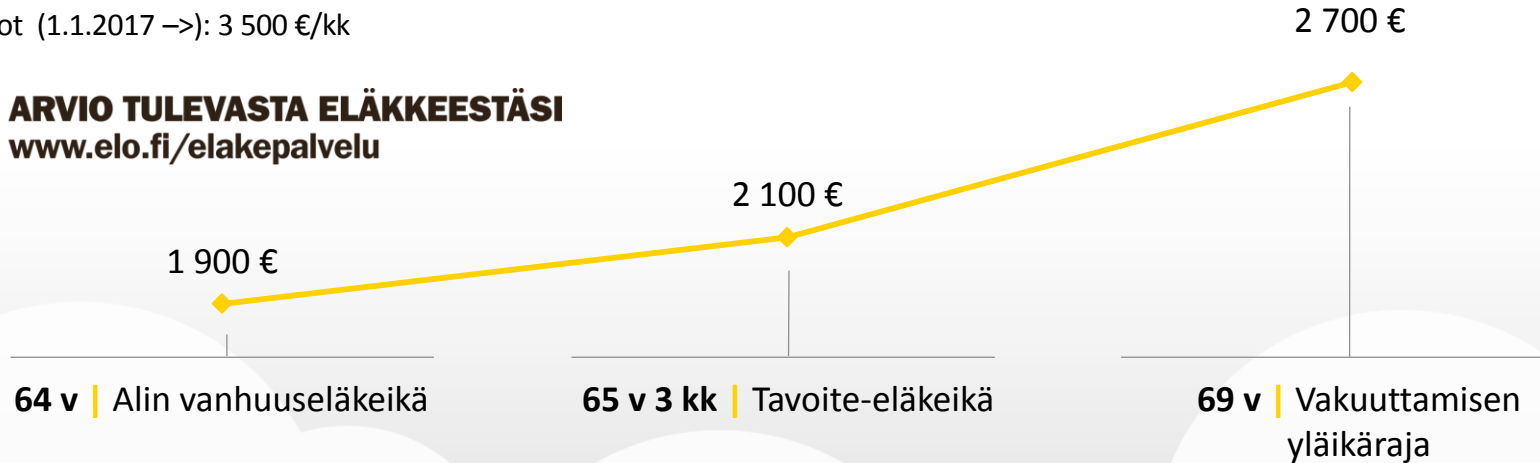
Lue lisää www.elo.fi/tyotulo

Näin työssä jatkaminen tuo euroja eläkkeeseen

Esimerkki eläkkeen määrästä oletuksilla:

- Syntymävuosi: tammikuu 1958
- Karttuneen eläkkeen määrä (31.12.2016): 1 600 €/kk
- Ansiot (1.1.2017 →): 3 500 €/kk

 ARVIO TULEVASTA ELÄKKEESTÄSI
www.elo.fi/elakepalvelu

*) Esimerkissä eläkkeen määrät ovat suuntaa-antavia arvioita, joissa ei ole mm. huomioitu elinaikakertoimen eikä indeksien vaikutusta.

Työntekijän työeläkevakuutusmaksun vaikutus eläkkeen kertymiseen

Eläkeuudistus 2017: Työntekijän työeläkevakuutusmaksu ei enää vähennä eläkkeen perusteena olevaa ansiota.

ELÄKKEELLE ELÄMÄNTILANTEEN MUKAAN

Vanhuuseläke

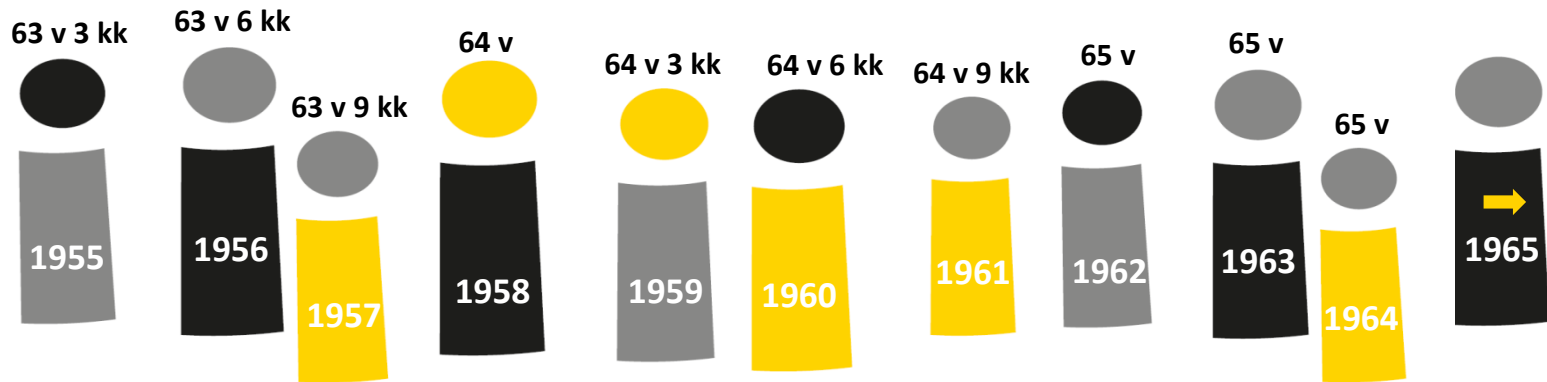
- Voi alkaa aikaisintaan työsuhteen päättymistä seuraavan kuukauden alusta
- Työntekijän tulee irtisanoa työsuhteensa, yrittäjätoiminta voi jatkua.

- YEL-työtulon perusteella yrittäjälle karttuu vanhuuseläkettä.
- Oikein mitoitettu YEL-vakuutus mahdollistaa kohtuullisen elintason vanhuuseläkkeellä.
- Vapaaehtoisilla vakuutuksilla voi lisätä eläketurvaa, mutta ennen sitä on YEL-vakuutus mitoitettava oikealle tasolle.
- Yrittäjän omat säästöt vanhuuseläkkeen turvaksi eroavat eläkeyhtiön ”säästöistä”: eläkettä maksetaan eläkeyhtiöstä joka kuukausi elämän loppuun saakka.
- Näin ollen oikein mitoitettu YEL-vakuutus turvaa koko vanhuuden elintason.

Vanhuuseläkeikä riippuu syntymävuodesta

- Vuonna 1955 syntyneiden ja sitä nuorempien vanhuuseläkkeen alaikäraja **nostetaan 3 kuukaudella** jokaista ikäluokkaa kohti, kunnes vanhuuseläkeiän alaraja on **65 vuotta**.

Katso eläkeikäsi

Syntymävuosi	Alin vanhuuseläkeikä	Tavoiteeläkeikä*	Vakuuttamisen yläikäraja	Syntymävuosi	Alin vanhuuseläkeikä	Tavoiteeläkeikä*	Vakuuttamisen yläikäraja	Syntymävuosi	Alin vanhuuseläkeikä	Tavoiteeläkeikä*	Vakuuttamisen yläikäraja
1954	63 v	63 v 9 kk*	68 v	1963	65 v	66 v 10 kk*	70 v	1975	66 v 2 kk	68 v 7 kk*	
1955	63 v 3 kk	64 v 1 kk*	68 v	1964	65 v	67 v *	70 v	1980	66 v 7 kk	69 v 3 kk*	
1956	63 v 6 kk	64 v 6 kk*	68 v	1965	65 v 2 kk*	67 v 2 kk*		1985	67 v *	69 v 11 kk*	
1957	63 v 9 kk	64 v 10 kk *	68 v	1966	65 v 3 kk*	67 v 4 kk*		1990	67 v 5 kk*	**	
1958	64 v	65 v 3 kk*	69 v	1967	65 v 4 kk*	67 v 5 kk*		1995	67 v 9 kk*	**	
1959	64 v 3 kk	65 v 8 kk*	69 v	1968	65 v 6 kk*	67 v 7 kk*		2000	68 v 1 kk*	**	
1960	64 v 6 kk	66 v *	69 v	1969	65 v 7 kk*	67 v 9 kk*					
1961	64 v 9 kk	66 v 4 kk*	69 v	1970	65 v 8 kk*	67 v 11 kk*					
1962	65 v	66 v 9 kk*	70 v								

*Arvio

**Nuorimmille ei vielä arvioitu

KATSO OMA ELÄKEIKÄSI
www.elo.fi/elakeuudistus

Tarkista ajantasainen eläkeikä

KATSO OMA ELÄKEIKÄSI
www.elo.fi/elakeuudistus

På svenska | In English

Hae

Kirjaudu palveluihin **KIRJAUDU**

Työnantaja Yrittäjä **Yksityishenkilö** Tietoa Elostä Palvelut verkossa Tule asiakkaaksemme Ota yhteyttä

Etusivu › Yksityishenkilö › Katso eläkeikäsi

Katso eläkeikäsi Kysy chatissa!

Eläke elämäntilanteen mukaan

Työeläkekuntoutus

Eläkkeen määrä

Työeläkeote

Hae eläkettä

Tietoa eläkkeensaajalle

Eläkeuudistus 2017

Katso eläkeikäsi

Kysymyksiä ja vastauksia eläkeuudistuksesta

Kotitalous työntekijänä

Syntymävuosi:
1974

1952 2015

Alin vanhuuseläkeikä 66 vuotta ja 1 kuukautta*
Tavoite-eläkeikä 68 vuotta ja 6 kuukautta*

* arvio

Alin vanhuuseläkeikä
Ajankohhta, jolloin voit aikaisintaan jäädä eläkkeelle. Tämä ajankohhta riippuu siitä, minä vuonna olet syntynyt.

Osittainen varhennettu vanhuuseläke

Nyt

2017

Osa-aikaeläke

Maksussa olevat osa-aikaeläkkeet jatkuvat ennallaan, uusia ei myönnetä 1.2.2017 alkaen.

Osittainen varhennettu vanhuuseläke:

- 61-vuotiaana (alaikäraja nousee 62-vuoteen vuonna 2025).
- Maksuun 25 % vai 50 % kertyneestä eläkkeestä.
- Lykkäys tai varhennus on 0,4 % jokaiselta kuukaudelta, jolla eläkkeen alkaminen alittaa tai ylittää alimman eläkeiän.
- Voi valita jatkaako työskentelyä eläkkeen rinnalla. Eläkkeen rinnalla tehdystä ansiotyöstä karttuu lisää eläkettä.
- Yrittäjällä on oltava YEL-vakuutus voimassa, jos yritystoiminta jatkuu.

1.2.2017 alkaen

Osittaisen vanhuuseläkkeen määrä

Karttunut eläke
1 200 €/kk

Osittainen vanhuuseläke 50 %
528 €/kk

61

62

63

Osittainen vanhuuseläke alkaa

Alin vanhuuseläkeikä (63v 6 kk vuonna 1956 syntyneillä)

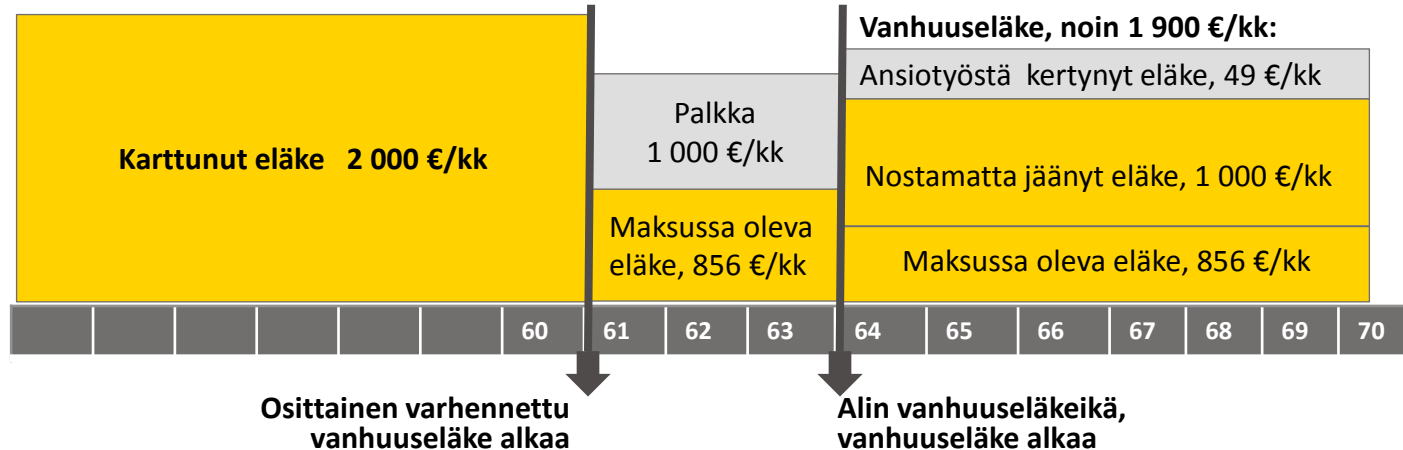

Esimerkki!

- Syntynyt 1956
- Osittainen vanhuuseläke 61-vuotiaana eli 2,5 vuotta ennen alinta eläkeikää
- Varhennusvähennys 30 kuukaudelta eli 12 % (30 kk 0,4 %)

Esimerkissä ei ole huomioitu elinaikakerrointa (pienentää osittaista vanhuuseläkettä noin 20 €/kk)

Esimerkki: vuonna 1958 syntynyt henkilö ja 50 % osittainen vanhuuseläke

- Jos henkilö olisi jatkanut kokoaikatyössä (ilman osittaista varhennettua vanhuuseläkettä) 2 000 € kuukausipalkalla, olisi hänen eläkkeensä alimmassa vanhuuseläkeikässä noin 2 100 €/kk.
- Esimerkissä ei ole huomioitu elinaikakertoimen, palkkakertoimen tai työeläke-indeksin vaikutusta.

METSÄNELOA

Työkyvyttömyyden kohdatessa yrittäjällä on hyvin rajoitetusti mahdollisuuksia vaikuttaa enää eläketurvansa tasoon

➔ YEL-työtulo pidettävä oikealla tasolla koko työuran

**UUSI ELÄKELAJI
Työuraeläke**

Työuraeläke

- Työuraeläke voi alkaa aikaisintaan 63-vuotiaana.
- Henkilölle, joka on tehnyt vähintään 38 vuoden työuran vähäisin poikkeuksin rasittuneisuutta ja kuluneisuutta aiheuttavassa työssä.
- Henkilön työkyky on sairauden, vian tai vamman vuoksi heikentynyt, mutta kuitenkin vähemmän kuin täyden työkyvyttömyyseläkkeen myöntäminen edellyttää.
- Tulee hakea vuoden kuluessa työsuhteen tai yrittäjätöiminnan päättymisestä.

1.2.2017 alkaen

Työkyvyttömyyseläke

Määräaikaiset

- Kuntoutustuki
- Osakuntoutustuki

Toistaiseksi myönnettävät

- Työkyvyttömyyseläke
- Osatyökyvyttömyyseläke

Työkyvyttömyyseläkettä voi hakea kuten ennenkin!

Perhe-eläke

- Perhe-eläke turvaa lesken ja alle 18-vuotiaiden lasten toimeentulon perheen huoltajan kuoleman sattuessa. Perhe-eläke voidaan myöntää myös rekisteröidyn parisuhteen osapuolelle.
- Perhe-eläkkeeseen ei tule muutoksia 1.1.2017 alkaen.

Myös perhe-eläke määräytyy yrittäjän kuollessa YEL-työtulon mukaan.

ELÄKKEEN HAKEMINEN

Yleistä eläkkeen hakemisesta

- Noin paria viikkoa ennen eläkkeelle siirtymistä.
- Samalla hakemuksella voi hakea:
 - työeläkettä yksityisten ja julkisten työsuhteiden perusteella sekä
 - kansaneläkettä.
- Jos on työskennellyt tai asunut ulkomailla, täytetään lisäksi Asuminen ja työnteko ulkomailla -liite (=U-liite).

Vanhuuseläkettä haetaan kätevimmin
sähköisesti
www.elo.fi/elakepalvelu

Kaikki hakemuslomakkeet osoitteesta
www.elo.fi/elakehakemus

Eläkepalvelu | www.elo.fi/elakepalvelu

Palvelun sisältö

- **Työeläkeote:**
 - Tarkistaminen
 - Sähköisen otteen valinta
 - Virheiden ilmoittaminen
- **Eläkearviot:**
 - Vanhuuseläke
 - Osittainen varhennettu vanhuuseläke
 - Työkyvyttömyyseläke ja kuntoutusraha
- **Vanhuuseläkkeen hakemispalvelu**
- **Palvelut Elon eläkkeensaajille:**
 - Eläketodistus
 - Veroprosentin korotus
 - Osoitteen- ja pankkitilinmuutos
 - Eläkekortin tilaus

The screenshot shows the Elo web service interface. At the top, there is a navigation bar with the Elo logo and the text "Verkkopalvelu". Below this is a horizontal menu with four tabs: "Laske eläkearvio", "Hae eläkettä", "Työeläkeote", and "Eläkkeensaajan palvelut". The main content area is titled "Hoida eläkeasiasi eläkepalvelussa" and contains four service cards. Each card has a title, a brief description, and a yellow button. The cards are: 1. "Eläkearvio" with the description "Arvio tulevan eläkkeesi määrä." and a button labeled "TEE ARVIO". 2. "Hae vanhuuseläkettä" with the description "Tee sähköinen hakemus." and a button labeled "HAE ELÄKETTÄ". 3. "Työeläkeote" with the description "Tarkista ja valitse sähköinen ote." and a button labeled "SIIRRY PALVELUUN". 4. "Eläkkeensaajan palvelut" with the description "Tulosta todistus työeläkkeestä ja ilmoita muutoksista." and a button labeled "SIIRRY PALVELUUN".

ELON PALVELUT ELÄKEUUDISTUKSESSA

Ajankohtaista tietoa verkossa

➤ Tietoa työnantajalle:

www.elo.fi/elakeuudistus-tyonantaja

➤ Tietoa työntekijälle ja yrittäjälle:

www.elo.fi/elakeuudistus

The screenshot shows the ELO website interface. At the top, there is a search bar and a 'Kirjaudu palveluihin' button with a 'KIRJAUDU' label. Below the navigation tabs, the 'Yksityishenkilö' tab is selected. The main content area features the heading 'Eläkeuudistus 2017' and a video player. To the right, there is a sidebar with the heading 'AJANKOHTAISTA' and a section for 'ESITE ELÄKEUUDISTUKSESTA' with a PDF download link.

Sähköiset esitteet

Sähköiset esitteet eläkeuudistuksesta:

- Työnantajalle
- Työntekijälle ja yrittäjälle

Tutustu ja tulosta:

▶ www.elo.fi/ota-yhteytta/esitteet-ja-lomakkeet

**ELÄKEUUDISTUS 2017
TUO MUUTOKSIA ELÄKKEISIIN**

ELÄKEKÄ NOUSEE

MITÄ PIDEMPÄÄN TYÖSKENTELET, SITÄ PAREMMAN ELÄKKEEN ITSELLESI KERRYTÄT.

**ELÄKEUUDISTUS 2017
TUO MUUTOKSIA TYÖELÄKKEISIIN VUONNA 2017**

ELÄKEKÄ NOUSEE

MININ ASTI TYÖNTEKIJÄ VOI TYÖSKENNELLÄ?

Lataa materiaaleja eläkeuudistuksesta

- Artikkelit (word)
- Blogit
- Huonetaulu intraan tai taukotilaan(pdf)
- Kuvituskuvia
- Kysymyksiä ja vastauksia eläkeuudistuksesta
- MetsänELOa sarjakuvat

**ELÄKEUUDISTUS 2017
- MIKÄ MUUTTUU?**

- 1** Eläkelikä nousee asteittain vuonna 1955 ja sen jälkeen syntyneillä.
- 2** Eläkkeen karttumat muuttuvat.
- 3** Kaksi uutta eläkettä: osittainen varhennettu vanhuuseläke ja työraeläke.
- 4** Ei enää uusia osa-aikaeläkkeitä 1.2.2017 alkaen.

APUA!
ELÄKEUUDISTUS
TULEE!

KATSO OMA ELÄKEKÄSI
www.elo.fi/elakeuudistus

ARVIO TULEVASTA ELÄKKEESTÄSI
www.elo.fi/elakepalvelu

**EI MITÄÄN HÄVÄÄ,
KYLÄ SIITÄ SELVÄÄ
ELOJIA.**

Olemme Elo, Suomen suosittu työeläkevakuuttaja. Suomalaisista yrityksistä joka kolmas ja yrittäjistä yhä 40 % hoitaa työeläkevakuutusasiansa Elossa. Liity tyvinvoimien asiakkaideemme joukkoon. Katso lisää www.elo.fi

► www.elo.fi/yksityishenkilo/elakeuudistus-2017/materiaalia-elakeuudistuksesta

Mietityttääkö eläkeuudistus?

Soita meille

020 694 726

- Elon eläkeneuvonta palveluksessasi arkisin klo 8.00–16.30
- Saat meidät kiinni myös sähköpostitse elakeneuvonta@elo.fi

www.elo.fi/elakeuudistus